

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Szegeden, 2011. március 10. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

V É G Z É S T :

A testi sértés büntette miatt (I. r. vádlott neve) **ÉS TÁRSA** ellen indított büntetőügyben a **Bács-Kiskun Megyei Bíróság** 2010. szeptember 7. napján kihirdetett **2.B.33/2009/24.** számú ítéletének (I. r. vádlott neve) **I. r.** vádlottra vonatkozó részét **h e l y b e n h a g y j a .**

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

Az elsőfokú bíróság (I. r. vádlott neve) I. r. vádlott bűnösségét a Btk. 170. § (1) bekezdésébe ütköző és az (5) bekezdés I. fordulata szerint minősülő testi sértés büntetében állapította meg. Ezért 2 év börtönre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról és a bűnügyi költség viseléséről.

Az elsőfokú ítélet ellen (I. r. vádlott neve) I. r. vádlott és védője jelentett be fellebbezést, a tényállás téves megállapítása és téves jogi minősítés miatt, elsődlegesen jogos védelem miatt a vádlott felmentése, másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítése végett.

A védő a fellebbezést írásban részletesen megindokolta. Ebben - fenntartva a szóban bejelentett perorvoslatot - elsődlegesen azt kérte, hogy a másodfokú bíróság a Be. 352. § (1) bekezdés b) pontja alapján állapítson meg az elsőfokú bíróságtól eltérő tényállást és ennek alapján az I. r. vádlottat a Btk. 29. § (1) bekezdésére figyelemmel mentse fel az ellene emelt vád alól. Másodlagosan a kiszabott büntetés próbaidőre történő felfüggesztését kérte.

A fellebbviteli főügyészség átiratában - a tényállás kisebb mértékű kiegészítése mellett - az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

A fellebbezési nyilvános ülésen a védő fellebbezését az írásban benyújtottal egyezően adta elő. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást hiányosan

folytatta le. Sem a tanúkat, sem a szakértőket nem kérdezte ki teljes körűen, valamennyi lényeges részletre kiterjedően. Így - többek között - nem tisztázta azt, hogy a tanúk milyen eszköz használatára gondoltak, és mit értettek „tompá puffanás” alatt. Álláspontja szerint indokolt lett volna helyszíni szemle alkalmazása annak megállapítása végett, hogy az I. r. vádlott miként parkolt le a kocsmá mellett, továbbá a tárgyaláson a tanúk közreműködésével rekonstruálni kellett volna a „tompá puffanás” észlelésétől a tanúk közvetlenül a helyszínre érkezéséig eltelt időtartamot. A védő kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem fogadta el objektív bizonyítékként azt a szakértők által sem kizárt lehetőséget, hogy az I. r. vádlott úgy ütötte meg a II. r. terheltet, hogy eközben a kezében a mobiltelefonját tartotta. Sételmezte azt is, hogy az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe azt a szakértői megállapítást, mely szerint a II. r. terhelt séreléseit két elkülönülő mechanizmus hozta létre. Kifejtette, hogy a II. r. terhelt ittasságát illetően is leegyszerűsítette a bizonyítási eljárást az elsőfokú bíróság, úgy állapította meg a II. r. terhelt ezen állapotát, hogy erre vonatkozóan egyértelmű adat nem állt a bíróság rendelkezésére.

Mindezekre figyelemmel elsődlegesen azt indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a védelmi észrevételeknek helyt adva állapítson meg eltérő tényállást az I. r. vádlott vonatkozásában, azaz állapítsa meg, hogy az I. r. vádlott jogos védelmi helyzetben cselekedett és büntethetőséget kizáró ok címén mentse fel az ellene emelt vád alól.

Másodlagosan azt kérte, hogy a másodfokú bíróság a törvényben megállapított maximális időtartamra függessze fel a kiszabott szabadságvesztés végrehajtását. E körben enyhítő körülményként indítványozta figyelembe venni a vádlott betegségét, az időmúlást, a sértetti közrehatást, azt, hogy a bekövetkezett eredményre a vádlott gondatlansága terjedt ki, valamint azt, hogy az I. r. vádlott a családfenntartó.

Az ügyész fenntartotta az átiratában írtakat, és alaptalannak tartotta a fellebbezésben előadottakat.

Az I. r. vádlott mindenben csatlakozott védőjéhez.

A másodfokú bíróság a Be. 348. § (1) bekezdése szerint eljárva, de a Be. 349. § (1) bekezdésében írt korlátok között - mert az elsőfokú ítélet a II. r. terhelt vonatkozásában első fokon jogerőre emelkedett - a fellebbezésekkel megtámadott ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírálta. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok betartásával a szükséges terjedelemben lefolytatta. Ennek során valamennyi bizonyítékot beszerezte, azokat körültekintően, részletesen megvizsgálta és ítéletének indokolásában részletesen számot adott arról, hogy a vádlotti vallomással szemben miért az egyéb bizonyítékokat fogadta el. A bizonyítás nehézségét az okozta, hogy az ügy sértettje, **(II. r. terhelt neve)**(aki egyúttal az ügy II. r. terheltje volt) a vádbeli nap

történeteire épp az I. r. vádlott cselekvősége okán egyáltalán nem emlékezett, az I. r. vádlott pedig az eljárás során eltérő vallomásokat tett. A kettejük között történeteknek pedig közvetlen szemtanúja nem volt. Ezért a két terhelt között lezajlott eseménysor hiányzó láncszemeit a bíróságnak a tanúvallomások és a szakértői nyilatkozatok alapján megállapítható tényekből levont következtetések útján kellett megállapítania. A védelmi állásponttal szemben a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság következtetéseit logikusnak és megalapozottnak tartotta. Ezért az ítélet tábla - bár erre vonatkozó kifejezett védői indítvány nem is volt - nem tartotta szükségesnek további bizonyítás felvételét, így helyszíni szemle megtartását sem. A kifejtettekből az is következik, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének tényállását túlnyomórészt megalapozottnak tartotta, azt az iratok és a vádlott fellebbezési nyilvános ülésen tett nyilatkozata alapján a következőkkel egészítette ki [Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja]:

Az I. r. vádlott élettársi kapcsolata az elsőfokú ítélet kihirdetését követően megszakadt. Kiskorú gyermeke az élettársa háztartásában él, utána az I. r. vádlott havi 10-15.000,- Ft gyermektartásdíjat fizet. Az I. r. vádlott a családi gazdaságban dolgozik, továbbra is havi 70-80.000,- Ft a jövedelme. 2010. decembere óta súlyos depressziós tünetek miatt pszichiátriai beteggondozásra szorul.

A bűncselekmény elkövetésekor az I. r. vádlott 170 cm magas és 60 kg testsúlyú, a II. r. terhelt kb. 175-180 cm magas és kb. 102-105 kg testsúlyú volt.

Kiegészítette a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet tényállása 2. pontjának 3. bekezdését azzal, hogy (I. r. vádlott neve) I. r. vádlott a kezében tartott - pontosan meg nem állapítható - eszközzel ütötte meg egy ízben, közepesnél nagyobb erővel a II. r. terhelt fejét.

Egyebekben az elsőfokú ítélet fellebbezések folytán felülbírált része hiánytalan, azt a másodfokú bíróság az előbb írt kiegészítésekkel irányadónak tekintette.

A védelmi fellebbezés - állításával ellentétben - valójában a bizonyítékok mérlegelését támadja. Azt sérelmezi, hogy az elsőfokú bíróság nem fogadta el az I. r. vádlott azon védekezését, amiből a védelem álláspontja szerint okszerűen azt a következtetést lehetett volna levonni, hogy az I. r. vádlott jogos védelmi helyzetben cselekedett.

A fellebbezés szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást hiányosan folytatta le a 2007. december 10-én történt eseménnyel kapcsolatosan is, amikor a II. r. terhelt az I. r. vádlott pulóverének vállpántját elszakította. Ezért a védő támadta az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását, hogy az I. r. vádlott bosszúállási szándéka innen eredeztethető. Ezzel ellentétben az elsőfokú bíróság - egyébként helyesen - csupán

annyiban tulajdonított jelentőséget e korábbi, bizonyítottan megtörtént eseménynek, hogy ezt az I. r. vádlott olyan megaláztatásként élte meg, amit a későbbiekben szándékában állt számon kérni a II. r. terheltén. Ezt egyébként **(1. sz. tanú neve)** tanúvallomásán kívül **(II. r. terhelt neve)** II. r. terhelt vallomása is alátámasztotta, hiszen erre a régebbi nézeteltérésre még a II. r. terhelt is visszaemlékezett.

Nyilvánvaló, hogy a vádbeli napon történt orrcsonttöréssel járó öklütés az I. r. vádlott számára jóval nagyobb megaláztatást jelentett, ugyanakkor e két sérelem együttesen váltotta ki belőle a bosszúállás szándékát.

Ami az eszközhasználatot illeti: az irányadó tényállás szerint az I. r. vádlott az orrsérülés elszenvedése után elhagyta a helyszínt, majd oda kb. 10-20 perc múlva visszatért. Az általa elkövetett bántalmazás után ismét eltávozott, és 20 perc múlva tért vissza ismét.

A tényállás kiegészítésével az is megállapítható, hogy a II. r. terhelt lényegesen erősebb fizikumú az I. r. vádlottnál.

Az ügyben eljáró igazságügyi orvosszakértők elsődleges szakvéleménye sem zárta ki az eszközhasználatot, bár a sértett sérüléseiből a konkrét elkövetési eszközre nem tudtak nyilatkozni. Az I. r. vádlott vallomása alapján nem zárták ki annak lehetőségét sem, hogy az I. r. vádlott mobiltelefont a kezében tartva ütötte meg a sértettet.

Kétségtelen, hogy azokból a tanúvallomásokból, amelyek a „tompá puffanást” említették, nem lehet határozott következtetést levonni arra, hogy ezen a tanúk egy magatehetetlen test elzuhanását vagy valamilyen eszközhasználatot értettek. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a tanúk újbóli kihallgatásától sem várható ennek egyértelmű tisztázása. **(2. sz. tanú neve)** tanú vallomásából azonban az állapítható meg, hogy a pisztoly használatára nem a hanghatásból következtetett, hanem a sértett vérző fejét meglátva gondolt erre.

(2. sz. tanú neve) és **(3. sz. tanú neve)** tanúk egybehangzóan vallották, hogy a helyszínre érve az I. r. vádlott épp visszalépett a kocsija nyitott ajtajától a sértetthez, ennek alapján feltételezték azt, hogy oda valamilyen eszközt rejtett el az I. r. vádlott.

A védő fellebbezésében kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság e tanúk, valamint **(4. sz. tanú neve)** és **(5. sz. tanú neve)** tanúk vallomását csupán egyoldalúan értékelte. Ezzel szemben a tény az, hogy a védő ragadott ki fellebbezésében a tanúvallomásokból a tárgyaláson elhangzott részleteket, míg az elsőfokú bíróság a tanúk tárgyaláson tett vallomása és a nyomozati vallomások közötti ellentmondásokat úgy oldotta fel, hogy valamennyi most megnevezett tanú nyomozati vallomását felolvasással a bizonyítás részévé tette. A tanúk valamennyien akként nyilatkoztak, hogy a nyomozás során tett

vallomásukat fenntartják, az esetleges ellentmondásokat vagy bizonytalanságokat az idő múlásával indokolták.

Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság megalapozottan állapította meg azt, hogy az I. r. vádlott a sértett bántalmazása céljából egy pontosan meg nem állapítható eszközt vett magához, amit a bántalmazás után a gépkocsiba visszatett. Következetlen volt azonban az elsőfokú bíróság annyiban, hogy a konkrét bántalmazási cselekmény részletezésekor az eszköz használatát nem tette a tényállás részévé. Indokolása azonban egyértelműen - és a kifejtettekéből következik, hogy megalapozottan - az eszköz tényleges használatára vonatkozott. Ezért az ítélet kiegészítette az elsőfokú ítélet tényállását azzal is, hogy a bántalmazás során az I. r. vádlott valamilyen pontosan meg nem határozható eszközt használt.

A tanúvallomásokból, főként a tanúk nyomozás során tett vallomásaiból azt is az iratoknak megfelelően állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az I. r. vádlott a kocsmá előtt tartózkodó személyek látókörétől szándékosan távol, a kocsmá mögött parkolt le a kocsijával és mintegy odacsalogatta a sértettet. A védő e körben is csak a védence számára kedvező részleteket ragadta ki a tanúk vallomásából, míg az elsőfokú bíróság e vonatkozásban is a teljes, így a nyomozás során tett tanúvallomásokat is figyelembe vette a tényállás megállapításánál.

A sértett közepes fokú alkoholos befolyásoltságát a kettős vérvételi jegyzőkönyv egyértelműen bizonyítja. Tény, hogy a tanúk **(II. r. terhelt neve)** ittasságát különbözőképpen értékelték. Egy kocsmái törzsközönség számára az ittasságnak jóval többféle foka különböztethető meg, mint ami büntetőjogi értelemben szokás, ugyanakkor az e vonatkozásban kikérdezett tanúk sem vitatták, hogy a sértett fogyasztott alkoholt a vádbeli napon. Az elsőfokú bíróság azonban helyesen hivatkozott arra, hogy maga az I. r. vádlott vallotta azt, hogy látta **(II. r. terhelt neve)**on az ittasságot, amikor a II. r. terhelt őt orra alá vágta (I. r. vádlott első nyomozati meghallgatása, nyomozati irat 281. oldal utolsó bekezdés).

Ellentétben a védői állítással, az elsőfokú bíróság a tényállás megállapításánál figyelembe vette azt a szakértői megállapítást, hogy a bántalmazás két részmozzanatból tevődött össze: egy ütésből és ezt követően egy újabb ütésből, esetleg lerántásból vagy meglökésből. E második mozzanat eredményezte, hogy a sértett feje a földhöz csapódott. Ezért nincs különösebb jelentősége a sértett ittasságának: az eszközzel történt megütés után a sértett egyensúlyi helyzete nyilvánvalóan megingott, így érte őt a lerántás vagy meglökés, aminek következtében magatehetetlenül a földhöz csapódott.

A védő sérelmezte azt is, hogy az elsőfokú bíróság nem fogadta el azt a vádlotti védekezést, mely szerint a telefon azért volt a vádlott kezében, mert a vámhivatalhoz

címzett feljelentéssel akarta megfenyegetni a sértettet. Azt, hogy miért nem az orrcsonttörés miatt kívánt a rendőrségnél feljelentéssel élni, azzal magyarázta az I. r. vádlott, hogy ez faluhelyen nem szokás. Az ítéletábra e vonatkozásban is osztotta az elsőfokú bíróság azon álláspontját, hogy a vádlott előbb írt tartalmú vallomása életszerűtlen. A II. r. terhelt esetleges „seftelésének” semmi konkrét alapja nem volt, ellentétben a testi sértéssel az I. r. vádlottnak okozott sérüléssel, amit orvosi dokumentumok is egyértelműen alátámasztanak.

Ennek alapján helyes az elsőfokú bíróságnak az a következtetése is, hogy az I. r. vádlott által előadott eseménysor jóval hosszabb időt vett volna igénybe, mint amiről a tanúk ténylegesen beszámoltak. Az utólag, a tanúk újbóli kihallgatásával sem rekonstruálható, hogy pontosan mennyi idő telt el attól kezdődően, hogy a II. r. terhelt az I. r. vádlott után ment, addig az időig, amíg a tanúk a zajra fel nem figyeltek. Az viszont kétség kívül megállapítható volt, hogy a tanúk által egybehangzóan vallott intervallum jóval rövidebb volt, mint amit az I. r. vádlott vallomása körülírt.

Mindezekből a bizonyítékokból az elsőfokú bíróság okszerűen vonta le azt a következtetést, hogy az I. r. vádlott kifejezetten leszámolási jelleggel tért vissza a kocsmához, majd e célból szándékosan provokálta a sértettet. Töretlen a bírói gyakorlat, hogy jogos védelmi helyzet nem állapítható meg annak a javára, aki provokatív magatartásával maga idéz elő olyan helyzetet, amelynek során a sértettel leszámol (BH 1994/577., BH 1999/97., BH 2004/264.).

A kifejtettekből következik, hogy az elsőfokú bíróság a vádlott cselekményét helyesen minősítette a Btk. 170. § (1) bekezdésébe ütköző és az (5) bekezdés I. fordulata szerint minősülő és büntetendő életveszélyt okozó testi sértés büntettének, hiszen a bűncselekmény elkövetésekor Btk. rendelkezéseknek ez felelt meg.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az I. r. vádlott tisztában volt azzal, hogy magatartása következtében a sértett akár életveszélyes sérülést is szenvedhet. Ugyanakkor jogi indokolásában nem foglalt állást a tekintetben, hogy az eredményre, majd a bűncselekményt súlyosabban minősítő körülményre a bűnösség mely formája terjedt ki. Az egyébként helyesen feltárt, a vádlotti tudattartalmat érintő tényekből kizárólag az a következtetés vonható le, hogy a vádlott az életveszély bekövetkezését illetően közömbös maradt. Előre látta tehát magatartásának lehetséges következményeit, és abba belenyugodott. Az eredmény tekintetében tehát a vádlott eshetőleges szándéka állapítható meg (BH 1999/2.).

Itt jegyzi meg az ítéletábra, hogy az elsőfokú bíróság csupán a védelmi okfejtés bírálata során foglalkozott a gondatlanság kérdésével, és nyilvánvalóan elírás folytán tévesen hivatkozott a Btk. 13. §-ára, mert az helyesen a Btk. 14. §-a.

A bűnösségi körülményeket vizsgálva az ítéletábrla további enyhítő körülményként értékelte az időmúlást, valamint a tényállás kiegészítése alapján a vádlott orvosilag igazolt betegségét.

Súlyosító körülményként nem az élet, hanem a testi épség elleni bűncselekmények elszaporodottságát vette figyelembe.

Egyebekben az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket és azokat súlyuknak megfelelően értékelte.

A büntetés kiszabásánál nem hagyható figyelmen kívül, hogy a vádlott fiatalkorúként súlyos testi sértés büntette miatt volt próbára bocsátva. Akkor mindenfajta előzmény nélkül bántalmazta a sértettet. A most elbírált bűncselekményét a bosszú vezérelte, azt előre eltervezte, hiszen a fizikai erőkülönbség áthidalásához eszközt vett magához, a sértettet előzetesen „felhergelte”, majd mások által nem látott területre csalogatta. A földön fekvő magatehetetlen sértettet tovább rugdosta, azt csak a helyszínre érkező tanúk megjelenésére hagyta abba. A bántalmazás következtében a sértett maradandó fogyatékkosságot is szenvedett.

E súlyosító körülmények nyomatóka mellett a számba vett enyhítő körülmények súlya (ideértve a vádlott személyi körülményeit, betegségét) elenyésző. Az ítéletábrla osztotta az elsőfokú bíróságnak azt az álláspontját, hogy a vádlottal szemben a büntetési célok kizárólag végrehajtandó szabadságvesztés kiszabásával érhetők el. A végrehajtásban próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés ilyen előélet után és vádlotti mentalitás mellett nem tartaná vissza az I. r. vádlottat egy újabb bűncselekmény elkövetésétől. Ezért a másodfokú bíróság alaptalannak tartotta a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésére irányuló fellebbezést is. Nincs olyan különös méltánylást érdemlő személyi körülmény sem, ami a törvényi minimumban megállapított szabadságvesztés enyhítését megalapozná.

Az elsőfokú bíróság a súlyos erkölcsi és jogi megítélésű bűncselekményre figyelemmel helyesen tiltotta el a vádlottat 3 évre a közügyek gyakorlásától, e körben azonban nem hivatkozott a Btk. 55. § (2) bekezdésére, ezért azt az ítéletábrla pótolta.

A kifejtettekből következik, hogy a másodfokú bíróság a védelmi fellebbezéseket alaptalannoknak tartotta, ezért az elsőfokú ítélet fellebbezések folytán felülbírált részét a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A végzés ellen a Be. 386. § (1) bekezdése alapján fellebbezésnek nincs helye.

Szeged, 2011. március 10.

Gyurisné dr.Komlóssy Éva sk.
a tanács elnöke

Dr.Cserhádi Ágota sk.
a tanács tagja, előadó

Dr. Katona Tibor sk.
a tanács tagja

A Szegedi Ítéltábla Bf.II.484/2010/4. számú végzése és a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 2.B.33/2009/24. számú ítéletének (I. r. vádlott neve) I. r. vádlottra vonatkozó része a jelen végzés folytán a mai napon jogerős és végrehajtható.

Szeged, 2011. március 10.

Gyurisné dr.Komlóssy Éva sk.
a tanács elnöke